

ПРИЛОГ 1:

Процес израде плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030.

Процес израде *Плана развоја општине Љубовија 2024-2030. године* спроведен је кроз неколико кључних фаза, поштујући методологију и инструкције дате у оквиру *Смерница за израду планова развоја јединица локалне самоуправе*¹, које садрже елементе дефинисане Законом о планском систему Републике Србије и пратећих уредби. Фазе процеса израде имају јасну хронологију, завршетком једне фазе започиње друга фаза.

Слика 1. Фазе израде Плана развоја

Извор: РСЈП „Смерница за израду планова развоја ЈЛС“²

Као што се види на слици 1, процес израде Плана развоја општине Љубовија спроведен је кроз следеће фазе:

- Припрема и организација процеса
- Преглед и анализа постојећег стања
- Дефинисање визије, односно жељеног стања
- Дефинисање приоритетних циљева
- Дефинисање мера
- Дефинисање оквира за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање Плана развоја
- Усвајање и објављивање Плана развоја.

Читав процес израде Плана развоја општине Љубовија праћен је континуираним консултацијама, прикупљањем и обрадом података који се прожимају кроз више фаза процеса израде Плана развоја.

Припрема и организација процеса подразумевала је доношење неколико значајних аката. Процес израде *Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године* започет је доношењем *Одлуке о приступању изради Плана развоја општине*

¹https://rsjp.gov.rs/wp-content/uploads/Prirucnik-za-lokalnu-samoupravu-web_final.pdf

²https://rsjp.gov.rs/wp-content/uploads/Prirucnik-za-lokalnu-samoupravu-web_final.pdf

Љубовија за период 2024-2030. године (Прилог 1 Плана развоја), од стране Скупштине општине Љубовија на седници одржаној дана **30. новембра 2022. године**, ако ја је објављена у *Службеном листу општине Љубовија број 26/2022*. Предметном Одлуком, председник општине Љубовија је добио овлашћења за именовање координационог тима и тематских радних група за израду Плана развоја. *Решење о именовању координационог тима за израду Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030.* налази се у Прилогу 2 Плана развоја општине Љубовија 2023-2030.

Решењем о именовању тематских радних група образоване су три тематске радне групе и то у областима: 1) друштвеног развоја; 2) економског развоја; и 3) заштите животне средине и просторног планирања. Тематске радне групе су имале следеће задатке: мапирање планских докумената у оквиру тематских области, припреми прегледа и анализе постојећег стања, дефинисање приоритета, циљева и мера, пружање подршке у спровођењу широк консултација и јавне расправе, припрема ажурираних информација за потребе извештавања ка координатору и координационом тиму, документовање планског процеса и сл.

Поред представника Општинске управе и органа локалне самоуправе, у раду тематских радних група учествовали су представници различитих установа, институција, организација, удружења, медисјких кућа и др. *Решење о именовању тематских радних група* се налази у Прилогу 3 Плана развоја општине Љубовија 2024-2030. и у њему су наведени сви чланови тематских радних група.

Анализа постојећег стања указала је на чињенице где се општина Љубовија тренутно налази када је у питању стање развоја и развојни потенцијали, а на основу прикупљених и обрађених података из примарних и секундарних извора. Том приликом је посебна пажња посвећена оцени примене кровног стратешког документа који се односи на претходни плански период. Приликом израде прегледа и анализе постојећег стања кроз све области у надлежности локалне самоуправе прожета је анализа локалног буџета, односно дат је приказ финансијских капацитета општине Љубовија неколико година уназад, што је у каснијим фазама израде планског документа послужило код дефинисања индикативног финансијског оквира за примену Плана развоја. Додатна хоризонтална димензија као интегрални део анализираних области се односила на анализу и тумачење родно сензитивних података. Показатељи стања по приоритетним областима, посматрајући период од најмање пет година уназад, а за поједине области и дуже од поменутог, приказани су табеларно и графички, као и упоредно, поредећи општине Љубовија са вредностима предметних показатеља на нивоу Мачванске области, Републике Србије и општина Осечина, Крупањ, Мали Зворник и Коцељева као упоредивих суседних општина. На крају ове фазе, одржане су радионице за израду нацрта SWOT анализе и идентификовању кључних проблема и узрока тих проблема у областима: економски развој, друштвени развој и заштита животне средине и просторно планирање. Овај алат је омогућио мапирање кључних проблема на које се треба фокусирати и идентификовање ресурса локалне заједнице на којима план развоја почива.

Дефинисање визије је спроведено у оквиру консултативног процеса који је вођен у формату дискусије са тематским радним групама о компаративним предностима општине Љубовија и кључним потенцијалима за развој на које се треба ослонити у планирању. Визија представља с једне стране жељено, а са друге стране и реално стање, чијем се достизању тежи на крају планског периода. Општина Љубовија је према томе дефинисала своју развојну визију на којој почива овај документ и којом ће имплементација бити вођена.

Приоритетни циљеви су дефинисани коришћењем SMART логике (*S (specific)*-специфични, *M (measurable)*-мерљиви, *A (achievable)*-достижни, *R (realistic)*-реални, *T (time constrained)*-временски одређени). На нивоу приоритетних циљева дефинисани су показатељи учинка за које су утврђене почетне - базне вредности, циљане вредности - вредности којима се тежи на крају планског периода и извори који поткрепљују наведене квантификоване показатеље. Овим начином рада омогућено је мерење успеха у остварењу жељене промене између почетног стања и стања након спровођења мера које припадају односном циљу, руководећи се

принципом реалности и остваривости у планском временском периоду. Код формулисања приоритетних циљева и избора показатеља учинка, узете су у обзир правне тековине и јавне политике ЕУ као и веза са УН Агендом 2030 која дефинише глобалне Циљеве одрживог развоја (ЦОР). Планом развоја општине Љубовија извршено је прилагођавање глобалних циљева (Циљева одрживог развоја) нижим нивоима планирања. Другим речима, локалне власти Општине Љубовија су у процесу планирања узимали у обзир допринос који треба постићи у остваривању Циљева одрживог развоја, приступом „одоздо према горе“.

План развоја општине Љубовија даје **преглед и кратак опис предложених мера**, као кључних и повезаних активности које ће Општина Љубовија предузети ради постизања дефинисаних циљева и жељених стања током или на крају седмогодишњег планског периода. Поштујући законску регулативу којом се прописује процес планирања на локалном нивоу, План развоја општине Љубовија препознаје следеће мере јавних политика: подстицајне, информативно-едукативне, институционално управљачко организационе, обезбеђење добара и пружање услуга.³ При дефинисању мера извршена је и идентификација организационих јединица одговорних за координацију спровођења мера, рокова реализације, процена потребних финансијских средстава и могућих извора финансирања.

Последњи корак у процесу израде Плана развоја је подразумевао **дефинисање управљачког оквира за спровођење Плана развоја**, као институционалног механизма за праћење спровођења, извештавање и вредновање постигнутих учинака, у сврху повећања ефикасности и повећања вероватноће остваривања приоритетних циљева дефинисаних Планом развоја. У суштини, ова фаза је подразумевала утврђивање одговорности унутар јединице локалне самоуправе.

Усвајање и објављивање Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године је процес који је претходио почетку спровођења овог документа. Предуслов за усвајање Плана развоја општине Љубовија, представљала је јавна расправа о нацрту документа, са циљем да се и шира јавност из локалне заједнице упозна са садржином предлога планског документа. Тиме се заокружио консултативни процес и припремила коначна верзија нацрта Плана развоја. Јавна расправа о нацрту *Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030.* вођена је **од _____ 2023. године до _____ 2023. године**. Документ је постављен на званичној интернет страници Општине уз могућност давања коментара и предлога за његово унапређење, а _____ 2023. године организован је отворени јавни скуп. Извештај о спроведеној јавној расправи приложен је уз усвојени нацрт Плана развоја општине Љубовија од стране Општинског већа, приликом његовог подношења Скупштини општине на усвајање.

Одлуком Скупштине општине Љубовија бр. _____ од _____ . године, усвојен је *План развоја општине Љубовија за период 2024-2030.* као највиши документ развојног планирања на локалном нивоу.

Процес израде *Плана развоја општине Љубовија за период 2024-2030. године* спроведен је и подржан у оквиру пројекта **“Подршка унапређењу управљања и економског планирања на локалном нивоу у циљу убрзања спровођења циљева одрживог развоја у Републици Србији”** којим спроводи канцеларија Програма Уједињених нација за развој у Србији, уз финансијску помоћ Републике Словачке.

³Закон о планском систему („Службени гласник РС“, бр. 30/2018 од 20.04.2018.)